

WAT 'ANDEREN DOEN

Uit de regionale historische bladen

Het *Tijdschrift van de Historische Kring Breukelen* (jg. 6, nr. 3, september 1991) besteedt dit jaar extra aandacht aan Kasteel Ruwiel aan de rivier de Aa. In het september-nummer (jg. 6, nr. 3, september 1991) staat het laatste van vier artikelen over het geslacht Van Mijnden, dat over het kasteel en de gerechtsheerlijkheid Ruwiel het bewind voerde. Het artikel bestrijkt de jaren 1472-1563, een rumoerige periode met een langdurige oorlog tussen Holland en Utrecht. De boerderij 'Cromwijk', eveneens aan de Aa gelegen, is een bouwwerk van bescheidener omvang. Het openingsartikel beschrijft hoe op het bijhorende land in 1797 een 'retrenchement' ofte wel bolwerk werd opgericht, waarvan de contouren heden ten dage nog te zien zijn, zoals een foto van mei 1991 aantoont. Verder beschrijft het tijdschrift hoe met name in de 17e eeuw de Franse bezettingslegers achter de degelijke Hollandse torenklokken aanjoegen omdat je daar zulke prachtige kanonnen van kon gieten. Bij langdurige vrede gebeurde het omgekeerde ook wel eens ...! Van betekenis voor elke historische kring is een beschrijving van ervaringen met oral history.

Het tijdschrift van de *Historische Kring Eemnes* (jg. 13, nr. 2, juni 1991) blikt terug op 60 jaren van het bestaan van 'De Witte Bergen', het alle Gooiers bekende motel in de uiterste zuidwest-punt van de gemeente Eemnes. De eerste jaren van de radiocommunicatie beginnen nu echt geschiedenis te worden. In april 1919 begon een zender in Bandoeng om telegrammen over te seinen via radiosignalen. Het ontvangststation bevond zich op de Meent onder Eemnes. Gedurende de periode van april 1919 tot november 1920 werd in dit 'radio-huisje' op de Meent pioniersarbeid verricht en geschiedenis geschreven. Waarover het juni-nummer uitvoerig bericht (precies hetzelfde artikel staat overigens in het september-nummer van TVE). De bijna altijd aanwezige genealogische artikelen beschrijven het geslacht van Beijeren en Barbara Otten (1823-1894), die in 1843 huwde met Jan Hilhorst.

In het september-nummer (jg. 13, nr. 3, september 1991) is de familiekronek gewijd aan Hendrik van Hees (1881-1947) en diens nazaten. Een uitvoerige genealogie beschrijft het geslacht Rozenberg. Tenslotte wederom de Franse tijd. De Russische veldtocht van Napoleon heeft ook aan bijna 15.000 Nederlandse dienstplichtigen het leven gekost. Daar waren ook met name bekende Eemnessers bij. Het zoeken naar de vermisten was zelfs in 1827 nog niet gestaakt.

Baerne, het tijdschrift van de gelijknamige historische kring (jg. 15, nr. 3, september 1991) doet naar verhouding veel Oranje in zijn artikelen. Het september-nummer gaat in op de omvangrijke verzamelingen van uitheemse dieren, die met name door de Prinsen Willem IV en Willem V werden aangelegd. De menagerieën van de Oranje-vorsten werden vooral bevolkt door schenkingen van Oost-Indië-vaarders. De aanwezigheid van zo veel onbekende diersoorten leidde tot wetenschappelijk onderzoek en baanbrekende publicaties. Er is een interessante parallel met de bloei van het natuurwetenschappelijk onderzoek aan de uit de koloniën geïmporteerde planten. Het was eveneens Baerne dat daar in haar maart-nummer van dit jaar over publiceerde. De prinselijke dierentuinen werden overigens later door de Franse overheersers vrijwel leeggeroofd (zie ook de kerkklokken uit Breukelen!). Van de bijzondere vogels eindigden nogal wat op de dinertafels van de Franse officieren. Verder gaat Baerne in op de oorspronkelijke naam van de Pauluskerk op de Baarnse Brink. De redactie is zeer bemoedigd door het gemeentelijke besluit het in 1858 gebouwde hofje aan de Westerstraat te behouden en niet te doen slopen. Het nog steeds ontbreken van een officiële Gemeentelijke Monumentenlijst blijft toch een bron van bezorgdheid. *Laten we voorkomen, dat Baarn een tweede Hilversum wordt, zo verzucht de redactie!*

AvdS